

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio prima. Vtrum in solis creaturis intellectualibus sit imago Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

gine anima. Prima est principium lectionis. Et diuiditur in duas. Primo enim offendit hominem ad imaginem Dei esse creatum. Secundo determinat secundum quam partem sui ad imaginem Dei sit creatus. Secunda ibi, factus est ergo homo secundum imaginem Dei. Prima diuiditur in quatuor. Primo proponit suum intentum. Secundo offendit quod proposuerat. Tertio excludit quorundam opinionem. Quarto addit quandam declarationem suae expositionis. Secunda ibi, imago autem & similitudo. Tertia ibi, filius vero proprie. Quarta ibi, veruntamen hic de. Secunda pars principalis, factus est ergo homo secundum animam, ubi determinat, secundum quam partem homo fit ad imaginem Dei creatus, diuiditur in duas. Primo offendit hominem esse formatum ad imaginem diuinitatis, non solum patris & filii. Secundo offendit quomodo differenter imago hominis etiam filio conueniat. Secunda ibi, quocirca homo. Haec est diuisio lectionis in generali.

1 IN speciali sic procedit, & proponitur primo in generali, quae intendit de creato homine, proponit ergo quales creatus sit homo. Et respondet quod ad imaginem Dei, sicut habetur in Gene. faciamus hominem, &c. In quibus verbis offenditur unitas essentiae, & trinitas personarum. Postea dicit quod illud potest accipi pro imagine increata, quae est idem quod diuina essentia, in qua personae sibi assimilantur, vel pro creatura, in qua factus est homo. Et secundum quam Deo assimilatur. Sed quia imago relationem importat ad illud cuius est imago, & ad cuius similitudinem facta est, ideo essentia non proprie imago dicitur. Postea dicit quod aliqui crediderunt quod filius est imago, homo vero non est imago, sed ad imaginem: hanc opinionem reprobatur per Apolloniam. Alii vero dixerunt quod filius est imago, sed Spiritus sanctus dicitur similitudo, homo vero fit ad imaginem & similitudinem. Et hanc opinionem etiam non approbat. Postea dicit quod homo factus est ad imaginem secundum naturalia, ad similitudinem vero quantum ad virtutes Theologicas, vel ad imaginem, quantum ad cognitionem, ad similitudinem, quantum ad effectum, vel dilectionem boni, vel ad similitudinem, quantum ad essentiam, & ad imaginem, quantum ad superaddita essentiae. Postea dicit quod secundum animam homo dicitur esse imago Dei, filius dei proprie est imago patris, homo vero est imago, quod etiam ad imaginem. Et ideo hoc non habet a se, sed habet eam per creationem. Et subdit quod huiusmodi imaginis signum est erecta statura, quae apparet in corpore. Et in hoc terminatur, &c.

QUESTIO PRIMA.

Vtrum in solis creaturis intellectualibus sit imago.

Tho. 1. q. 93. ar. 2.

Circa distinctio. 16. quaeruntur duo. Primum est vtrum in solis creaturis intellectualibus sit imago. Et videtur quod non, quia imago Dei reperitur in creaturis: vel ut imitatur essentiam diuinam sub ratione naturae, vel sub ratione ideae, non ut imitantur ipsam in ratione naturae. Quia secundum Hilarium imago est species indifferens. Sed quo ad esse naturale quaelibet natura differt ab essentia diuina, plusquam specie, ergo ut imitantur ipsam sub ratione ideae: Sed creatura irrationalis eque perfecte imitatur ideam secundum quam producit sicut creatura rationalis, ergo in vtraque reperitur aequaliter imago.

2 IN contrarium est quod dicit Aug. 14. de tri. quod anima est ad imaginem Dei, quia capax eius est, & loquitur de capacitate per cognitionem & amorem, sed haec non inuenitur in creaturis irrationalibus, ergo &c.

3 RESPONSIO. Videnda sunt duo. Primum est qualiter possit imago Dei reperiri in creaturis. Secundum erit in quibus creaturis reperiat.

4 CIRCA primum sciendum quod cum imago dicat perfectam representationem eius cuius est imago hoc potest fieri dupliciter. Vno modo participando eandem speciem sicut filius simillimus patri, dicitur imago patris. Et hoc modo in diuinis filius dicitur imago patris. Si tamen proprie dicitur imago, quia non est participatione essentiae diuinae similis patri, sed idem. Alio modo dicitur aliquid imago alterius non quidem participando eandem speciem, sed alteram, speciei tamen demonstratiuam. Sicut imago Herculis dicitur aliquid sculptum in lapide vel pictum

in pariete quod sicut sit alterius naturae a natura Herculis, tamen Herculem demonstrat vel repraesentat. Primo modo nulla creatura potest esse imago Dei. Secundo autem modo potest ut statim patebit.

5 QVANTVM ad secundum notandum est quod imago Dei in creaturis dicitur dupliciter scilicet quo ad essentialia, vel quo ad personalia & haec dicitur imago trinitatis. Imago quo ad essentialia consistit in representatione diuinae naturae per naturam creatam, sed imago trinitatis non consistit in representatione trinitatis in eadem creatura per naturam quo ad naturam partium trinitatis ut sic loquamur. Non enim sicut partes trinitatis increatae sunt tria supposita pater & filius & Spiritus sanctus, sic partes trinitatis creatae sunt ut pater & filius & Spiritus sanctus tria supposita, sed consistit imago trinitatis in simili proportionatione partium hie & ibi. ut sicut in trinitate increata sunt tria habentia talem habitudinem originis sic in trinitate creatae. Et ideo consuevit dici quod est ibi quaedam proportionabilitas quae est habitudo duarum proportionum, dicitur ergo quod in solis creaturis intellectualibus reperitur imago Dei, quo ad essentialia & quo ad personalia, quod primo patet de essentialibus. Illud enim solum potest habere rationem imaginis naturae diuinae quod est productum in participatione vltimae & completae & quasi specificae perfectionis diuinae. Cuius ratio est quia imago ut dictum est dicitur aliquid productum in expressam & specificam representationem, sed sola creatura intellectualis est huiusmodi vltima enim & quasi specificae perfectio, siue in Deo intellecta, siue rebus communicata est intellectualitas, ergo &c. Idem patet de imagine trinitatis, quia ibi est solum inuenire imaginem trinitatis ubi sunt tria vnum in essentia & distincta relationibus originis, hoc autem est solum in creaturis rationalibus vel intellectualibus quo ad memoriam, intelligentiam, & voluntatem, ergo &c.

mm. 4. huius
Et 1. lib. 2.
qu. 1. secunda
da parte.

6 AD argu. in oppositum dicitur quod creatura dicitur imago Dei, quia repraesentat essentiam diuinam quo ad esse naturae secundum illud quod intelligitur in Deo quasi specificum. Hoc autem fit non participando eandem naturam secundum speciem, de qua imagine procedit dictum Hilarii, sed participando aliam naturam diuinam tamen naturae representationem secundum illud quod in Deo intelligitur quasi specificum, imago autem trinitatis attenditur secundum similitudinem proportionum ut dictum est.

QUESTIO SECUNDA.

Vtrum imago aequaliter sit in homine & in angelo.

Tho. 1. q. 93. ar. 3.

Secundo quaeritur vtrum imago aequaliter sit in homine & in angelo, vel sit in vno perfectius quam in altero. Et videtur quod sit aequaliter in vtroque, quia secundum Aug. 14. de trin. mens ad imaginem Dei est, quia capax eius est participatio eius esse potest. Sed capacitas mentis humanae & angelicae aequalis est. Erimus enim aequales angelis Dei in caelis, ergo &c.

1 IN CONTRARIUM est, quod dicit Greg. quanto in angelo simplicior est a natura, tanto in illo imago Dei magis insinuat impresse.

2 RESPONSIO. Dicendum quod si loquamur de imagine, quantum ad essentialia, sic non reperitur aequaliter in homine & in angelo, sed perfectius in angelo, quam in homine: quod patet, quia in illo est verior & expressior ratio imaginis, quod est productum in maiori participatione diuinae perfectionis, hoc autem est magis angelus quam homo, ergo &c. Si vero loquamur de imagine quoad personalia, quae est imago trinitatis, sic aequaliter est in vtroque imago, quia vbiunque inuenitur eadem proportio, inuenitur secundum gradum indiuisibilem, non obstante diuersa perfectione proportionabilium. Sicut eadem est proportio duorum ad quatuor. Et octo ad sexdecim, quia dupla. Sed imago trinitatis inuenitur in creaturis, quantum ad proportionem quam habent partes imaginis creatae ad similitudinem partium imaginis increatae, & non quantum ad representationem partium per partes quantum ad naturas earum (ut dictum est in questione praecedente) ergo vbiunque inuenitur haec proportio, inuenitur secundum eundem gradum, non obstante diuersa perfectione proportionabilium.

Quar.